

Dövlət Dəniz və Liman Agentliyi

Gəmilərdə baş vermiş qəzaların araşdırılmasına dair illik hesabat

Qəzaların Araşdırılması Şöbəsi

Hesabat dövrü 1 yanvar - 31 dekabr 2024-cü il

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 4 aprel tarixli 59 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzaların araşdırılması Qaydaları"na uyğun olaraq qəzaların səbəbləri və belə halların təkrar olunmamasına dair tövsiyələr ümumiləşdirilir və həmin tövsiyələrin fəaliyyətlərində nəzərə alınması məqsədi ilə gəmi sahiblərinə, heyət üzvlərinə, dəniz limanlarının kapitanlarına və digər müvafiq qurumlara göndərilir.

Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzaların araşdırılmasının məqsədi məsuliyyəti və ya təqsirkarı müəyyənləşdirmək deyildir, əksinə, belə araşdırmaların əsas məqsədi qəzanın baş verməsinin səbəblərini aşkar etmək, təhlükəsizlik tədbirlərinin gücləndirilməsi və gələcəkdə oxşar hadisələrin qarşısını almaq üçün təkliflər hazırlamaqdır. Bu proses, həmçinin gəmiçilik sahəsində əməyin təhlükəsizliyini artırmağa, əməliyyat prosedurlarını təkmilləşdirməyə və müvafiq qanunvericiliyi yeniləməyə xidmət edir. Bu məqsədlə, gəmi qəzasının səbəbləri, gəmi heyətinin davranışları, hava şəraiti, texniki nasazlıqlar və digər amillər hərtərəfli şəkildə təhlil edilir. Hər bir qəzadan əldə edilən nəticələr, beynəlxalq və yerli dəniz hüququna əsaslanaraq, təhlükəsizlik standartlarını gücləndirmək və dəniz nəqliyyatı sahəsində fəaliyyətin təhlükəsizliyini etmək üçün vacib təcrübə kimi qəbul olunur. Bu araşdırmaların nəticələri, həmçinin gəmi sahibləri, operatorlar və müvafiq dövlət qurumları tərəfindən dənizçilik sahəsindəki təlimatların, normativ sənədlərin və əməliyyat siyasətlərinin yenilənməsinə töhfə verir. Nəticədə, dənizdə növbəti qəzaların baş verməməsi məqsədilə yeni texnoloji həllər və müasir təhlükəsizlik sistemləri tətbiq olunur, bu da dəniz nəqliyyatının təhlükəsizliyini artırmağa və dənizdə həyatın və ətraf mühitin qorunmasına xidmət edir.

Mündəricat

Ümumi Məlumatlar	3
Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzalar nədir?	4
Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzaların araşdırılmasının məqsədi	5
Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzaların araşdırılmasının prinsipləri	5
Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzaları araşdıran qurum	6
Dənizdə gəmilərdə qəza baş verdikdə nə etməli?	7
Dənizdə gəmilərdə qəza baş verdikdə məlumat verilməsi üçün əlaqə vasitələri	8
Statistik göstəricilər	9
Təvsiyələr	21
Şəkillər	
Şəkil 1 PS 173 Zədələnmiş sualtı hissəsi	12
Şəkil 2 PS 173 avar vintinin zədəli vəziyyəti	12
Şəkil 3 Dədə Qorqud -Saydan qurtarıldıqdan sonra	13
Şəkil 4 Dədə Qorqud yük boşaldarkən	13
Şəkil 5 Koroğlu Saydan qurtarıldıqdan sonra	14
Şəkil 6 Koroğlu yük boşaldarkən	14
Şəkil 7: Orion-15 Təmir üçün sökülmüş sükan qurğusu	15
Şəkil 8 Orion-15- Damba liman körpüsü	15
Şəkil 9 Qurban Abbasov-BGZ körpüsündə	16
Şəkil 10: Qurban Abbasov	16
Şəkil 11: Üzən Tərsanə 061- Hadisə günü	17
Şəkil 12 Üzən Tərsanə 061-Zərərçəkənlərin çıxarılması	17
Şəkil 13 Caspian Pover-yanğınsöndürmə əməliyyatı	18
Şəkil 14 : Caspian Pover- Yanğın söndürüldükdən sonra	18
Şəkil 15 Bulaq-2- Təmir edilərkən	19
Şəkil 16 Bulaq-2- Zədəni görüntüsü	19
Şəkil 17 Bulvar-1, saya oturma	20
Şəkil 18 Bulvar-1- Xilasətmə əməliyyatı	20

Ümumi Məlumatlar

Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzalar nədir?

Gəminin istismarı ilə bilavasitə əlaqədar olaraq baş vermiş və aşağıda göstərilənlərə səbəb olmuş hadisələr dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəza hesab edilir:

insanın gəmidən itkin düşməsi;

gəminin məhvi və ya gəminin məhvi ehtimalı;

gəminin tərk edilməsi;

gəminin zədələnməsi;

gəminin saya oturması və ya hərəkət (üzgüçülük) imkanından məhrum olması

gəminin və ya gəmilərin zədələnməsi nəticəsində ətraf mühitə ciddi zərər vurulması

Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzaların araşdırılmasının məqsədi

Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzaların araşdırılması sübutların toplanılmasını və təhlilini, qəzanın başvermə səbəblərinin müəyyən olunmasını, gələcəkdə belə halların baş verməməsi üçün və dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyinin təmin olunmasına dair müvafiq tövsiyələrin hazırlanmasını nəzərdə tutur.

Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzaların araşdırılmasının prinsipləri

- **Müstəqillik:** qəzanın araşdırılması informasiyanın müstəqil axımı üçün sərbəst olmalıdır. Bununla əlaqədar olaraq qəzanı araşdıran şəxslər qəzada iştirak edən tərəflərdən, inzibati səlahiyyətlərə malik olan şəxslərdən və hər hansı bir hüquqi araşdırmadan asılı olmadan, eləcə də müdaxiləyə məruz qalmadan fəaliyyət göstərirlər.
- **Dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyinə diqqət yetirmə:** qəzanın araşdırılmasının məqsədi məsuliyyəti və ya təqsirkarı müəyyənləşdirmək deyildir gəmilərin idarəedilmə sistemində olan boşluqları təkmilləşdirməkdən ibarətdir. Lakin bununla yanaşı qəzanı araşdıran şəxslər məsuliyyəti müəyyən edə biləcək qəzaya səbəb olan faktları tam formada qeyd etməkdən çəkinməməlidirlər.
- **Əməkdaşlıq:** qəzanın araşdırılması həyata keçirilərkən maraqlı dövlətlərlə, şəxslərlə və təşkilatlarla əməkdaşlıq edilməlidir.
- **Üstünlük:** qəzanın araşdırılması qəza ilə əlaqədar dövlət tərəfindən aparılan digər araşdırmalarla mümkün olduğu dərəcədə eyni üstünlüyə malikdir.
- **Qəzanın araşdırılmasının əhatə dairəsi:** qəzaya səbəb olan faktların düzgün araşdırılması üçün vaxtında və metodiki araşdırma aparılmalı, bu faktlarla yanaşı qəzanın baş verməsinə birbaşa səbəb olmayan, lakin gələcəkdə hər hansı qəzaya yol açma biləcək amillər də müəyyən edilməlidir.

Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzaları araşdıran qurum

Dövlət Dəniz və Liman Agentliyi, Qəzaların Araşdırılması Şöbəsi (QAŞ)

QAŞ-ın fəaliyyətinin əsas məqsədi dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzaların araşdırılmasının düzgün aparılması və onların qarşısının alınması sahəsində müvafiq tədbirlərin görülməsinin təmin edilməsidir.

QAŞ öz vəzifələrini yerinə yetirərkən və hüquqlarını həyata keçirərkən bitərəf və qərəzsiz olmaqla şəxslər və ya təşkilatlar tərəfindən yönləndirmə və müdaxiləyə məruz qalmadan, eyni zamanda cinayət, inzibati və ya başqa icraat qaydasında aparılan hər hansı bir araşdırmadan asılı olmadan fəaliyyət göstərir.

Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzaların araşdıran şəxslər dənizdə gəmilərdə baş verən qəzaların baş vermə səbəblərinin müəyyən edilməsində və gələcəkdə bənzər qəzaların baş verməməsi üçün müvafiq tədbirlərin görülməsində iştirak edən, müvafiq sahəyə dair ixtisaslı biliyə, həmçinin praktiki bacarıqlara malik olan bitərəf və qərəzsiz şəxslərdir.

Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzaların araşdırılması Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 4 aprel tarixli 59 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzaların araşdırılması Qaydaları"na uyğun olaraq, eyni zamanda "Dəniz qəzasının, yaxud hadisəsinin (insidentinin) araşdırılmasına dair tövsiyə edilən təcrübə və Beynəlxalq Standartlar Məcəlləsi"nin (Beynəlxalq Dəniz Təşkilatının 16 may 2008-ci il tarixli MSC.255(84) Qətnaməsi) və "Qəzaların araşdırılmasında iştirak edən şəxslərə Qəza Araşdırma Məcəlləsinin həyata keçirilməsi üzrə köməkliyin göstərilməsinə dair təlimat"ın (Beynəlxalq Dəniz Təşkilatının 4 dekabr 2013-cü il tarixli A.1075(28) Qətnaməsi) müddəaları nəzərə alınmaqla həyata keçirilir.

Qəzaların Araşdırılması Şöbəsi

AZ1003, Bakı şəhəri Xanlar küşəsi 2B

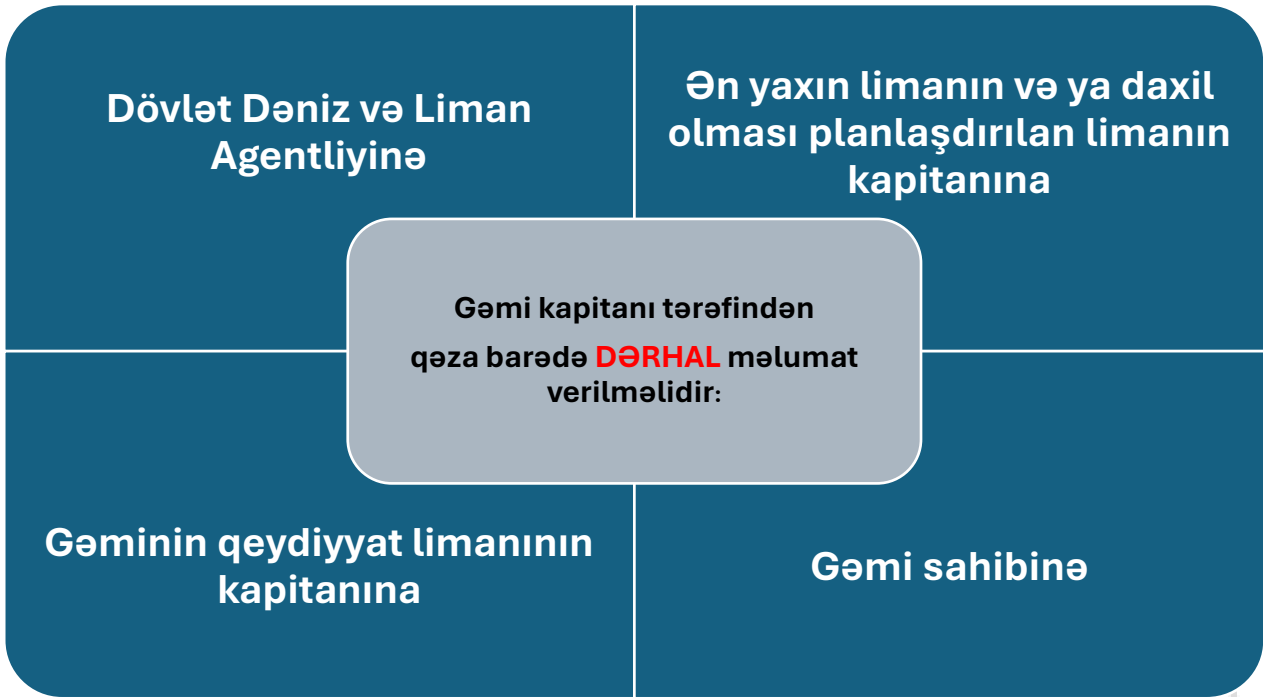
Telefon: (+99412) 497 44 05 (daxili: 123)
(+99451) 464 52 32 (24 saat)

Faks: +99412) 497 44 06

E-mail: mcib@ddla.gov.az

İnternet Səhifəsi: www.ddla.gov.az

Dənizdə gəmilərdə qəza baş verdikdə nə etməli?

Gəmi kapitanı tərəfindən gəminin və ya onun heyət üzvlərinin Azərbaycan Respublikasının birinci dəniz limanına gəlməsindən sonra 24 (iyirmi dörd) saat müddətində dəniz limanı kapitanına aşağıdakı sənədlər təqdim edilməlidir:

1. Qəza haqqında Agentliyin idarə heyətinin sədrinə ünvanlanmış ərizə*;
2. baş vermiş qəza haqqında gəmi kapitanını tərtib etdiyi akt*;
3. qəza haqqında ətraflı məlumat;
4. şahidlərin və ya aidiyyəti şəxslərin sorğu protokolları*;
5. gəmi jurnallarından çıxarışlar, naviqasiya keçidi xəritələri, manevretmə, toqquşma planları və sxemləri, gəminin təsnifat cəmiyyətinin aktları, gəmi sənədləri, manevr elementlərinin cədvəllərinin surətləri, qəzanın sxematik çertyoju, zədələnmə çertyojları, radioqramlar, telekslər, arayışlar, baxış aktları, dərinlik planşetləri, fotosəkillər və qəzanın baş verməsini təsdiq edən digər sənədlər.

* Gösterilən sənədlər Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 4 aprel tarixli 59 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Dənizdə gəmilərdə baş vermiş qəzaların araşdırılması Qaydaları"nın 3.2-ci, 3.4-cü və 3.6-cı bəndlərinə uyğun olmalıdır.

Dənizdə gəmilərdə qəza baş verdikdə məlumat verilməsi üçün əlaqə vasitələri

Dövlət Dəniz və Liman Agentliyi

AZ1003, Bakı şəhəri, Xanlar küçəsi 2B

(+99412) 497 44 05

(+99412) 497 44 06

mcib@ddla.gov.az

Dövlət Dəniz və Liman Agentliyinin Gəmi Hərəkətinin İdarəedilməsi Mərkəzi

AZ1003, Bakı şəhəri, Xanlar küçəsi 2B

(+99412) 492 06 06

(+99412) 492 06 42

security@ddla.gov.az; vts@ddla.gov.az

(+870) 773231949

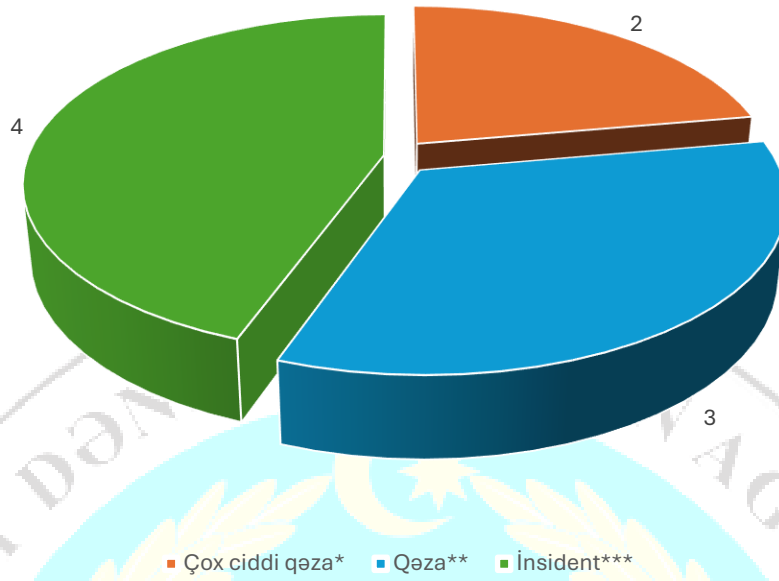
Məlumatların qəbul edilməsi üçün 24 saat işləyən qaynar xətt:

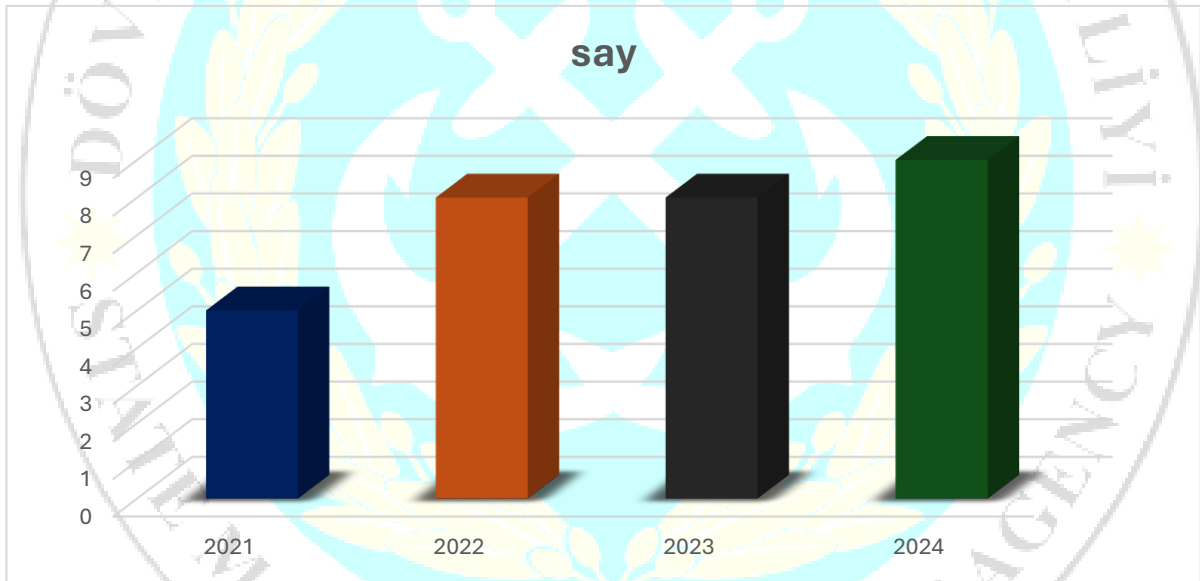
(+99451) 464 52 32

Statistik göstəricilər

Cədvəl 1 Dənizdə baş vermiş hadisələrin sayı

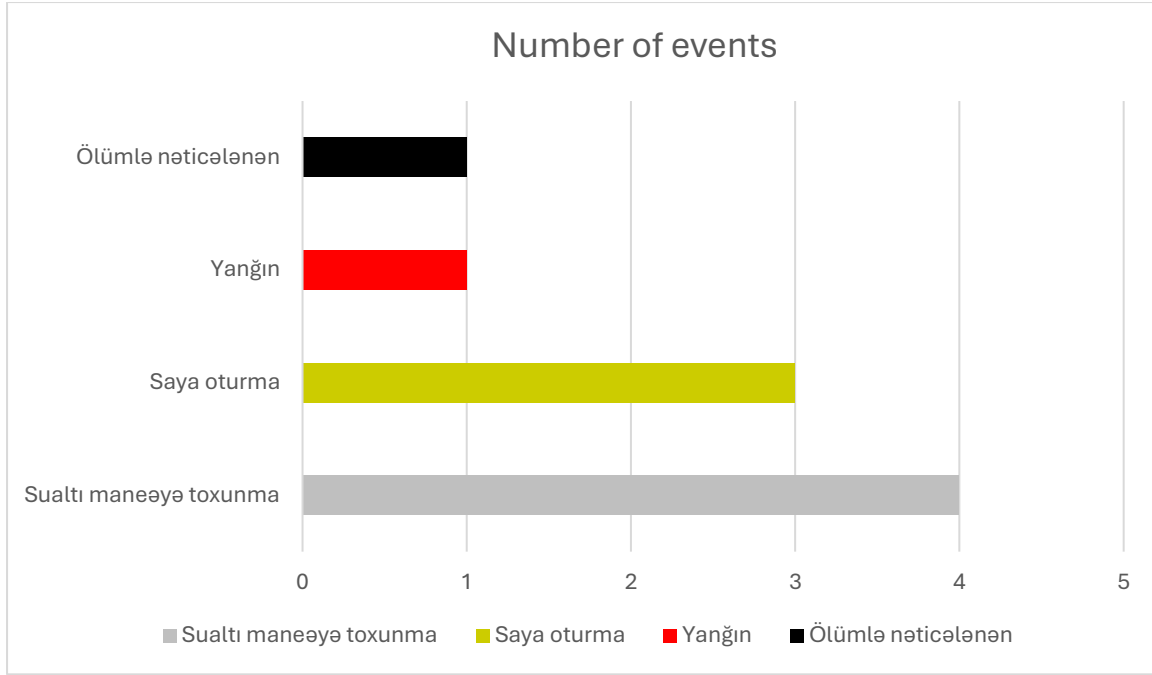

Cədvəl 2 . İllər üzrə statistik məlumatlar

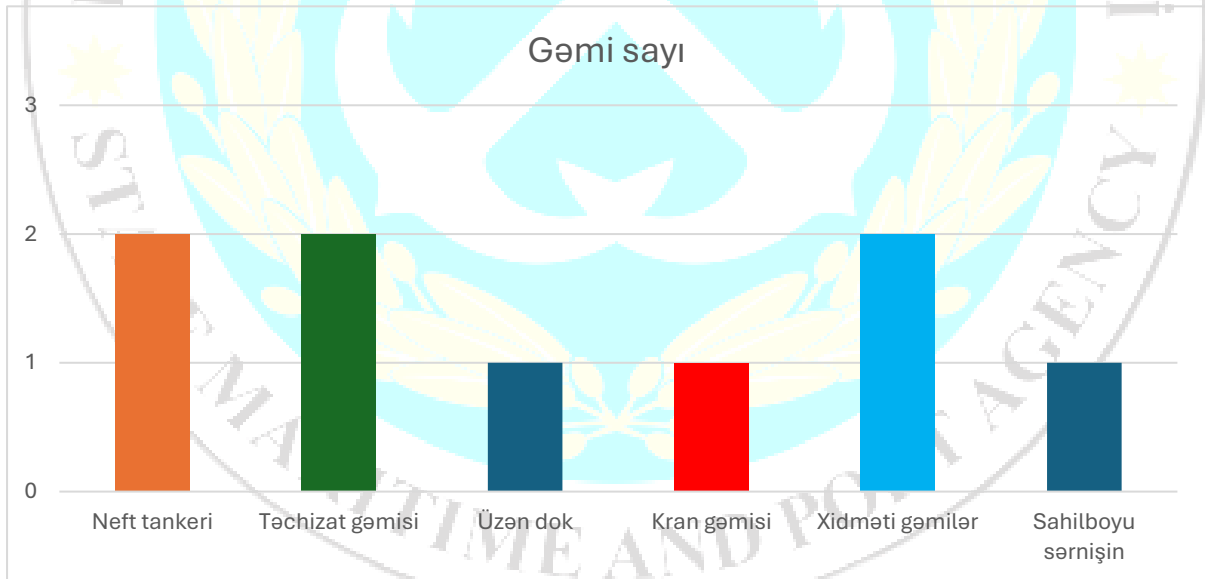
*Çox ciddi qəza – gəminin tam məhvi, insan ölümü və ya dəniz mühitinin ciddi çirklənməsi (zərər dəymiş sahil dövlətinin və ya bayraq dövlətinin qiymətləndirməsi əsasında ətraf mühitə ciddi zərər vuran və ya qarşısı alınmadıqda ciddi zərər vuracaq çirklənmə) ilə nəticələnən qəza.

**Qəza – çox ciddi qəza anlayışı ilə əhatə olunmayan və yanğın, partlayış, toqquşma, saya oturma, sürtünmə, ağır hava şəraiti nəticəsində zədələnmə, buz nəticəsində zədələnmə, gövdənin çatlaması və ya gövdədə yaranmış şübhəli nöqsan və s. nəticəsində baş mühərrikin işinin dayanması, yaşayış sahəsinin geniş zədələnməsi, gəminin sualtı gövdə hissəsinə kənar suların sızması kimi ciddi konstruktiv zədələnmə və s. nəticəsində gəminin üzgüçülük imkanından məhrum olması və ya dəniz mühitinin çirklənməsi (miqdarı nəzərə alınmadan) və/və ya yedəkləməyə və ya sahilədən köməyə ehtiyacın yaranması ilə nəticələnən qəza.

*** İnsident – çox ciddi qəza və ya ciddi qəza anlayışı ilə əhatə olunmayan qəzalardır və bu növ qəzalara özündə “riskli insidentləri” və “qəzadan yan keçmələri” birləşdirən dəniz insidentləri də daxildir.

Cədvəl 3. Dəniz hadisələrinin sayı

Cədvəl 4. Gəmi tiplərinə görə hadisələrin sayı

Qəzanın tarixi	26 yanvar 2024-cü il saat 20:42
Gəmi adı	"PS-173"
Gəmi tipi	Sərnişin, sahil boyu gəmisi
Hadisə növü	Sualtı maneəyə toxunma
Qəza növü	Qəza
Qəza səbəbi	Nəzərdə tutulmayan marşrut üzrə keçid planının olmaması, hadisənin baş verdiyi rayonda köhnə neft özüllərinin suyun səthi səviyyəsində kəsilməsi və <i>Hidroqrafiya İdarəsinə</i> dəniz xəritələrində düzəlişlərin aparılması üçün müvafiq məlumatların ötürülməməsi Gəminin müasir koordinat izləmə, idarəetmə sisteminin olmaması.
Xülasə	Səngəçal iş rayonundan 7 nəfər heyət üzvü və 25 nəfər sərnişinlə limana qayıdarkən 39° 58' 38" N; 049° 41' 22" E koordinatlarında sualtı maneəyə toxunmuş nəticədə 3 və 16-cı şpanqoutlar arasında 1500x1000 mm ölçüdə dəlik, sükan qurğusunda ciddi zədələnmə ilə nəticələnən dəniz qəza hadisəsi baş vermişdir.

Cədvəl 5.1 PS 173 Qəza, Qısa məlumat

Şəkil 1 PS 173 Zədələnmiş sualtı hissəsi

Şəkil 2 PS 173 avar vintinin zədəli vəziyyəti

Qəzanın tarixi	21 fevral 2024-cü il saat 16:00
Gəmi adı	"Dədə Qorqud"
Gəmi tipi	Neftdaşıyan tanker
Hadisə növü	Saya oturma
Qəza növü	İnsident
Qəza səbəbi	Xəzər dənizi suyunun səviyyəsinin aşağı düşməsi, Denizçilərə dəniz suyunun faktiki səviyyəsi barədə məlumat verilməsinin effektiv olmaması.
Xülasə	Dübəndi Neft Terminalinin kanalında 1 nömrəli yanalma körpüsünə hərəkət edərkən 7 və 8 nömrəli buyların arasında 40° 26' 42" N; 050° 17' 33" E koordinatlarında saya oturmuşdur.

Cədvəl 5.2, Dədə Qorqud -qısa məlumat

Şəkil 3 Dədə Qorqud -Saydan qurtarıldıqdan sonra

Şəkil 4 Dədə Qorqud yük boşaldarkən

Qəzanın tarixi	17 aprel 2024-cü il saat 07:10
Gəmi adı	"Koroğlu"
Gəmi tipi	Neftdaşıyan tanker
Hadisə növü	Saya oturma
Qəza növü	İnsident
Qəza səbəbi	Xəzər dənizi suyunun səviyyəsinin aşağı düşməsi, Dənizçilərə dəniz suyunun faktiki səviyyəsi barədə verilən məlumatın effektiv olmaması.
Xülasə	Səngəçal Dəniz Limanının 3 nömrəli yanalma körpüsünə yan almaq məqsədilə maksimum suya oturma 6,07 m, sürəti 3,5 düyün ilə kanalda hərəkət edərkən saat 07:10 radələrində 40° 07' 42" N; 049° 29' 42" E koordinatlarında saya oturmuşdur.

Cədvəl 5.3 Koroğlu -Qısa məlumat

Şəkil 5 Koroğlu Saydan qurtarıldıqdan sonra

Şəkil 6 Koroğlu yük boşaldarkən

Qəzanın tarixi	16 may 2024-cü il saat 15:25
Gəmi adı	"Orion -15"
Gəmi tipi	Xüsusi xidmət gəmisi
Hadisə növü	Sualtı maneəyə toxunma
Qəza növü	insident
Qəza səbəbi	Xəzər dənizi suyunun səviyyəsinin aşağı düşməsi, Denizçilərə dəniz suyunun faktiki səviyyəsi barədə verilən məlumatın effektiv olmaması. Gəminin müasir koordinat izləmə, idarəetmə sisteminin olmaması.
Xülasə	Gəmi 11 nəfər sərnişin ilə maksimum suya oturma 1,20 m, 4,5 düyün sürət ilə hərəkət edərkən, "Damba" yanalma körpüsü kanalının girişində 40° 22' 25" N; 050° 24' 05" E koordinatlarında saya oturmuşdur.

Cədvəl 5.4 Orion-15-Qısa məlumat

Şəkil 7: Orion-15 Təmir üçün sökülmüş sükan qurğusu.

Şəkil 8 Orion-15- Damba liman körpüsü

Qəzanın tarixi	09 may 2024-cü il saat 10:50
Gəmi adı	“Qurban Abasov”
Gəmi tipi	Kran gəmisi
Hadisə növü	Sualtı maneəyə toxunma
Qəza növü	Qəza
Qəza səbəbi	Xəzər dənizi suyunun səviyyəsinin aşağı düşməsi, Denizçilərə dəniz suyunun faktiki səviyyəsi barədə verilən məlumatın effektiv olmaması. Gəminin keçid planı hazırlanarkən Sərbəst Kilaltı Dərinlik (UKC) hesabatının aparılmaması.
Xülasə	Sualtı maneəyə toxunması nəticəsində gəminin sağ gövdəsinin alt hissəsində 90 və 110-cu şpanqoutlar arasında 401 saylı tankında 1800x400 mm ölçüdə dəlik yaranmış və su ilə dolmuşdur.

Cədvəl 5.5 Qurban Abbasov-Qısa məlumat

Şəkil 9 Qurban Abbasov-BGZ körpüsündə

Şəkil 10: Qurban Abbasov

Qəzanın tarixi	03 iyun 2024-cü il saat 17:00
Gəmi adı	"Üzən tərsanə 061"
Gəmi tipi	Üzən dok
Hadisə növü	Qazdan zəhərlənmə
Qəza növü	Çox ciddi qəza
Qəza səbəbi	Xəzər dənizi "Bakı Beynəlxəq Dəniz Ticarət Limanı" ərazisində çirkab sularının təmizlənmədən dənizə axıdılması.
Xülasə	Ziğ Gəmi Təmiri Zavodunun ərazisində dokunun ballast tankının nasos bölməsində təmir aparılarkən yaranmış qazlardan 5 nəfər zavod işçisinin ölümü ilə nəticələnmiş qəza hadisəsi baş vermişdir.

Cədvəl 5.6 Üzən Tərsanə 061-Qısa məlumat

Şəkil 11: Üzən Tərsanə 061- Zərərçəkənlərin xilas edilməsi əməliyyatı.

Şəkil 12 Üzən Tərsanə 061-Zərərçəkənlərin çıxarılması

Qəzanın tarixi	31 iyul 2024-cü il saat 04:30
Gəmi adı	“Caspian Pover”
Gəmi tipi	Yedək-təchizat
Hadisə növü	Gəminin tamamilə yanması
Qəza növü	Çox ciddi qəza
Qəza səbəbi	Gəmiyə texniki qulluğun yetərsiz olması, Gəminin konstruksiyasının yanmağa meyli olması, Heyətin yanğın ilə mübarizəyə gec başlaması, və yetərsiz olması.
Xülasə	“Azəri-Çıraq-Günəşli” yataqlarının yaxınlığında sağ baş mühərrikdən başlayan yanğın söndürülə bilməmiş nəticədə gəmi 3 gün ərzində tamamilə yanaraq istismara yararsız vəziyyətə düşmüşdür.

Cədvəl 5.6 Caspian Pover-Qısa məlumat

Şəkil 13 Caspian Pover-yanğınsöndürmə əməliyyatı

Şəkil 14 : Caspian Pover- Yanğın söndürüldükdən sonra.

Qəzanın tarixi	25 oktyabr 2024-cü il saat 16:50
Gəmi adı	"Bulaq-2"
Gəmi tipi	Sudaşıyan
Hadisə növü	Sualtı maneəyə toxunma
Qəza növü	Qəza
Qəza səbəbi	Xəzər dənizi suyunun səviyyəsinin aşağı düşməsi, Denizçilərə dəniz suyunun faktiki səviyyəsi barədə verilən məlumatın effektiv olmaması. Gəminin müasir koordinat izləmə, idarəetmə sisteminin olmaması.
Xülasə	Səngəçal iş rayonundan 56 saylı özül istiqamətində hərəkət zamanı 39° 58' 38" N; 049° 41' 22" E koordinatlarında sualtı maneəyə toxunması və gövdəsinin ciddi zədələnməsi ilə nəticələnən qəza hadisəsi baş vermişdir.

Cədvəl 5.7 Bulaq-2-Qısa məlumat

Şəkil 15 Bulaq-2- Təmir edilərkən

Şəkil 16 Bulaq-2- Zədəni görüntüsü

Qəzanın tarixi	09 noyabr 2024-cü il saat 12:30
Gəmi adı	"Bulvar-1"
Gəmi tipi	Neft-zibil tullantıları yığan
Hadisə növü	Sualtı maneəyə toxunma
Qəza növü	İnsident
Qəza səbəbi	Xəzər dənizi suyunun səviyyəsinin aşağı düşməsi, Dənizçilərə dəniz suyunun faktiki səviyyəsi barədə verilən məlumatın effektiv olmaması. Geminin müasir koordinat izləmə sistemlərinin olmaması.
Xülasə	"Yaxt Klub" ərazisindən "Bakı Buxtası" istiqamətində təmizlik işləri apararkən su fəvvarəsinin yaxınlığında sualtı maneəyə toxunması nəticəsində dəniz hadisəsi baş vermişdir.

Cədvəl 5.8 Bulvar-1-Qısa məlumat

Şəkil 18 Bulvar-1- Xilasetmə əməliyyatı

Şəkil 17 Bulvar-1, saya oturma.

Tövsiyələr

Gəmi heyəti üçün

- Səfər planı hazırlanan zaman Xəzər dənizi faktiki su səviyyəsi məlumatlarının nəzərə alınmasına;
- gəmi hərəkətdə olan zaman, liman və lövbər dayanacağında olan zaman, eləcə də yük əməliyyatları zamanı gəmidə yanğın təhlükəsizliyi qaydalarına ciddi riayət edilməli;
- iş vaxtlarında xüsusi geyimlərdən və avadanlıqlardan (ayaqqabı, fənər, eynək, dəbilqə və digər avadanlıqlardan) istifadə edilməli;
- gəminin səfərə çıxması zamanı yanğın təhlükəsizliyi sisteminin sazlığına nəzarət edilməli və həmin sistem daimi olaraq hazır vəziyyətdə saxlanılmalıdır.

Gəmi kapitanları üçün

- Səfər planlaması zamanı Xəzər dənizi faktiki su səviyyəsinin nəzərə alınmasına;
- Gəminin yük, yanacaq tanklarının və digər tankların havalandırılması təmin edilməli;
- Gəminin bortunda yük, yanacaq tanklarında və digər tanklarda mütəmadi olaraq qazlaşma səviyyəsi ölçülməli və həmin avadanlıqların sazlığına nəzarət edilməli;
- Gəmi heyətinin iş vaxtlarında xüsusi geyimlərdən və avadanlıqlardan (ayaqqabı, fanar, eynək, dəbilqə və digər avadanlıqlardan) istifadə edilməsinə nəzarət edilməli;
- Tələb olunan müəyyən məsafə həddində gəminin saxlanması üçün sürət düzgün tənzimlənməli və gəminin inersiyası hesablanılmalı;
- Mövcud vəziyyətə və şəraitə uyğun olaraq toqquşma təhlükəsini düzgün qiymətləndirmə üçün müşahidə bacarıqları təkmilləşdirilməli;
- Yarana biləcək təhlükənin aradan qaldırılması üçün düşünülmüş və effektiv tədbirlərin görülməsi təmin edilməlidir.

Gəmi sahibləri üçün

- Xəzər dənizi su səviyyəsinin kəskin azalması nəzərə alınaraq, gəmilərə su səviyyəsi barədə məlumatların ötürülməsinə və kil altı sərbəst dərinliyin hesablanmasına nəzarət edilməsi;
- Gəminin yük, yanacaq tanklarının və digər tankların qazlaşma səviyyəsini ölçən avadanlıqlara mütəmadi olaraq texniki nəzarətin həyata keçirilməsi təmin edilməli;
- Gəmi heyəti tərəfindən yanğından mühafizə vasitələrindən və sistemlərindən istifadə edilməsinə dair mütəmadi təlimlərin keçirilməsinə dair məlumatlar tələb edilməli;
- Gəmi heyətinin beynəlxalq konvensiyalara uyğun olaraq yanğın təhlükəsizliyi qaydaları ilə bağlı biliklərinin artırılması üçün müvafiq hazırlıq kurslarına göndərilməsi təmin edilməli;
- Müvafiq gəmi heyətinin kapitan körpüsünün resurslarının idarə olunması, həmçinin gəminin idarə olunması və manevr edilməsi üzrə biliklərinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində tədbirlər görülməlidir.

QAŞ

Qəzalarının araşdırılması şöbəsi

Telefon: (+99412) 497 44 05 (dax: 147)

Mob/Wp: (+99451) 464 52 32 (24 saat)

E-mail: mcib@ddla.gov.az